

Nr 779

Av herr Boo m. fl., om införande av ett särskilt schablonavdrag vid taxering till kommunalskatt.

(Lika lydande med motion nr 703 i Första kammaren)

I ett samhälle med stabil ekonomisk utveckling finns det förutsättningar för alla folkgrupper att få del av det växande välståndet. Det sker emellertid inte automatiskt. Erfarenheten visar att det är svårt att bryta den utveckling som brukar ge den mest i kronor och ören som redan har mest. Det gäller inte minst avtalsrörelserna på arbetsmarknaden. Därför är det naturligt och nödvändigt att samhället har ett slutligt ansvar för produktionsresultatets fördelning. Den omfördelning som sker t. ex. genom skatternas konstruktion är ett uttryck för detta ansvar för inkomst- och standardfördelningen i samhället.

Sedan mitten av 1950-talet har vårt land haft en utveckling, som inneburit att inkomstklyftorna *före* skatt har ökat. De flesta är i dag överens om att det är en felaktig utveckling. Samtidigt har den del av skatterna som betalas till kommuner och landsting och som utgår proportionellt i förhållande till inkomsten ökat mycket snabbt. Bara under de senaste tio åren utgör ökningen ca 50 %. En tredje och mycket markant utveckling i skatternas fördelning är den som ägt rum under 1960-talet, sedan indirekt beskattning infördes på konsumtionen. Sedan allmänna varus-katten introducerades har de indirekta skatternas andel av driftbudgetens inkomster fördubblats — efter åtta år.

Det finns ett gemensamt drag i dessa tre skisserade utvecklingstrender. Det gäller de ökande inkomstklyftorna, den snabbt stigande, proportionellt utgående kommunalskatten, och det gäller den indirekta skatten; i samtliga fall har utvecklingen missgynnats den som befinner sig på den lägre halvan i inkomststatistiken. De procentuella lönepåslagen har gett sitt resultat. Den indirekta skatten får den betala relativt mest till av sin inkomst som måste konsumera den största andelen av samma inkomst. Kommunal- och landstingsskatten är inte bara proportionell. Den blir till sin verkan snarast regressiv, eftersom den skatten samtidigt är avdragbar på den progressivt utgående statsskatten.

Den som har en beskattningsbar inkomst på ca 40 000 kr. och således något mer i verklig inkomst får "hjälp" med ungefär 50 % av sin kommunalskatt genom att progressiviteten för hans del ligger på denna nivå. Det kan naturligtvis i högsta grad ifrågasättas om avdrag, som utfaller olika beroende på en persons inkomst-nivå, är särskilt användbara. I vilket fall som helst blir utslaget mycket olika för olika personer. Därför finns det anledning, att ifrågasätta kommunalskatteavdraget

i den statliga beskattningen både från fördelningspolitiska och principiella utgångspunkter.

Om man vill ha en effektiv omfördelning av inkomster med relativt små ingrepp bör man naturligtvis välja en inkomstöverföring mellan ytterligheterna på inkomstskalan. Denna effekt kan uppnås genom en maximering av det kommunalskatteavdrag som får göras i den statliga beskattningen och inrättande av ett kommunalt schablonavdrag, motsvarande vad som redan finns på den statliga sidan och som är en av förklaringarna till att 90 à 95 % av alla skattebetalare erlägger mest i kommunalskatt. Vid maximering av kommunalskatteavdraget till en kommunalt beskattningsbar inkomst på 79 000 kr. vid den genomsnittliga kommunala utdebiteringen i år på kr. 20:25 blir ändå ca 16 000 kr. möjliga att utnyttja som avdrag. En sådan maximering kan beräknas ge ca 220 milj. kr. i ökade intäkter för staten. Kommunalskatteavdraget torde mot denna bakgrund kunna maximeras till 12 000 kr., motsvarande en kommunalt beskattningsbar inkomst på ca 60 000 kr. Intäkten härav torde kunna täcka ett schablonavdrag i den kommunala beskattningen på 500 kr. för ensamstående och 1 000 kr. för gifta och motsvarande. Det är naturligtvis endast en början för att komma upp i samma nivå som det avdrag som gäller i den statliga beskattningen, men avdraget ger ändå en icke obetydlig sänkning av den kommunala skatten. Avdraget måste självfallet efter hand byggas på ytterligare upp till samma nivå som det statliga har i dag, nämligen 2 250 kr. för ensamstående och 4 500 kr. för gifta och motsvarande.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta införa ett schablonavdrag i den kommunala beskattningen med 1 000 kr. för gifta och motsvarande samt 500 kr. för ensamstående,

att kommunerna kompenseras för skattebortfallet genom höjning av kommunalskattebidraget med sex enheter i respektive skattekraftsområde,

att avdrag för erlagd kommunalskatt i den statliga beskattningen medges med maximalt 12 000 kr., motsvarande en kommunalt beskattningsbar inkomst på ca 60 000 kr., samt

att vederbörande utskott utarbetar erforderlig lagtext.

Stockholm den 28 januari 1969

Karl Gust. H. Boo (cp)

Thorbjörn Fälldin (cp)

Gunnel Jonäng (cp)
